

Bruxelles, den 22. april 2026
(OR. en)

17037/1/25
REV 1 ADD 1

Interinstitutionel sag:
2023/0226(COD)

AGRI 736
AGRILEG 210
ENV 1429
PI 233
CODEC 2178
PARLNAT

RÅDETS BEGRUNDELSE

Vedr.: Rådets førstebehandlingsholdning med henblik på vedtagelse af
EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING om planter
frembragt ved hjælp af visse nye genomteknikker samt produkter
fremstillet heraf og om ændring af forordning (EU) 2017/625

- Rådets begrundelse
- Vedtaget af Rådet den 21. april 2026

I. INDLEDNING

1. Den 5. juli 2023 vedtog Kommissionen et lovgivningsforslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om planter frembragt ved hjælp af visse nye genomteknikker (NGT'er) samt fødevarer og foder, der er fremstillet heraf¹. Dette forslag blev forelagt Rådet den 6. juli 2023.
2. Forslaget er baseret på artikel 43, artikel 114 og artikel 168, stk. 4, litra b), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) (almindelig lovgivningsprocedure).
3. Både Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) og Det Europæiske Regionsudvalg (RU) er blevet hørt. EØSU afgav sin udtalelse den 26. oktober 2023². RU afgav sin udtalelse den 17. april 2024³.
4. I Europa-Parlamentet har Udvalget om Miljø, Klima og Fødevarer (ENVI) hovedansvaret, mens Udvalget om Landbrug og Udvikling af Landdistrikter (AGRI) er associeret udvalg. Jessica Polfjård (EPP, Sverige) er blevet genudnævnt til ordfører. Parlamentet vedtog sin førstebehandlingsholdning den 24. april 2024⁴.
5. Forslaget og den relevante konsekvensanalyse blev forelagt på mødet i Gruppen vedrørende Genressourcer og Innovation i Landbruget (innovation i landbruget) den 10. juli 2023. Gruppen fortsatte gennemgangen af forslaget på yderligere 16 møder under det spanske, belgiske, ungarske og polske formandskab.
6. Den 14. marts 2025 nåede De Faste Repræsentanters Komité til enighed om et mandat til formandskabet til at indlede forhandlinger med Europa-Parlamentet⁵. På grundlag heraf blev der ført forhandlinger med Europa-Parlamentet og Kommissionen med henblik på tidlig enighed ved andenbehandlingen. Den 12. november 2025 gav De Faste Repræsentanters Komité formandskabet fleksibilitet med hensyn til centrale udestående spørgsmål⁶.

¹ 11592/23 + ADD 1.

² 14926/23.

³ 9226/24.

⁴ 10952/24.

⁵ 6426/25.

⁶ 14579/25.

7. Der blev afholdt triloger den 6. maj, 14. oktober, 13. november og 3. december 2025 under det polske og det danske formandskab. Fælleslovgiverne nåede til generel foreløbig enighed på den seneste trilog. Denne enighed blev efterfølgende konsolideret i en endelig kompromistekst.
8. Den 19. december 2025 analyserede De Faste Repræsentanternes Komité den endelige kompromistekst og bekræftede, at der var enighed herom⁷.
9. Den 28. januar 2026 stemte Europa-Parlamentets ENVI-udvalg for den endelige kompromistekst. Den 28. januar 2026 sendte formanden for ENVI-udvalget en skrivelse til formanden for De Faste Repræsentanternes Komité⁸, hvori det er anført, at han vil henstille til plenarforsamlingen, at Rådets holdning accepteres uden ændringer ved Parlamentets andenbehandling, hvis Rådet fremsender sin holdning til Europa-Parlamentet som aftalt med forbehold af jurist-lingvisternes gennemgang. Den tekst, der er vedlagt skrivelsen, svarer til den tekst, som De Faste Repræsentanternes Komité tilsluttede sig den 19. december 2025.

II. FORMÅL

10. Siden vedtagelsen af den nuværende EU-lovgivning om genetisk modificerede organismer (GMO'er) i 2001 er der sket væsentlige fremskridt inden for udvikling af NGT'er, der muliggør mere målrettede, præcise og hurtigere ændringer i planters genetiske karakteristika sammenlignet med konventionelle forædlingsteknikker.
11. Forslaget har til formål at gøre det muligt for EU's landbrugsfødevareresektor at bidrage til innovations- og bæredygtighedsmålene i den europæiske grønne pagt og jord til bord-strategien og biodiversitetsstrategien og at styrke sektorens konkurrenceevne, samtidig med at der opretholdes et højt niveau for beskyttelse af sundhed og miljø.

⁷ 16659/25, 16660/25.

⁸ 6131/26.

III. ANALYSE AF RÅDETS FØRSTEBEHANDLINGSHOLDNING

12. Rådets førstebehandlingsholdning indeholder følgende hovedelementer, som fælleslovgiverne er nået til enighed om:
13. Den **overordnede struktur** i Kommissionens forslag bevares, idet der skelnes mellem to forskellige kategorier af NGT-planter.
14. Kategori 1 omfatter NGT-planter, der svarer til konventionelle planter, dvs. at den genetiske modifikation, der indføres ved hjælp af NGT'er, også kan forekomme naturligt eller opnås ved konventionel forædling. Sådanne planter er underlagt en verifikationsprocedure, hvor en national kompetent myndighed eller Kommissionen fastslår, at de faktisk svarer til konventionelle planter. Når dette er bekræftet, er kategori 1-NGT-planter undtaget fra kravene i GMO-lovgivningen.
15. Kategori 2 omfatter NGT-planter med mere komplekse modifikationer, der ikke indeholder fremmed DNA. Sådanne planter er underlagt en anmeldelsesprocedure eller tilladelsesprocedure i overensstemmelse med GMO-lovgivningen. I modsætning til genetisk modificerede planter, der indeholder fremmed DNA, er kategori 2-NGT-planter omfattet af begrænsede undtagelser fra GMO-lovgivningen. Navnlig er kravene til risikovurdering og overvågning mere fleksible og kan tilpasses planternes risikoprofil.
16. Med hensyn til **kriterierne for** kategori 1-NGT-planter **ækvivalens** med konventionelle planter bibeholdes de centrale elementer i både Parlamentets mandat og Rådets mandat. Disse elementer omfatter typerne af genetiske modifikationer, en grænse for størrelsen af visse modifikationer samt grænser for antallet af genetiske modifikationer i hver proteinkodende sekvens og i hver plante. Den samlede grænse for hver plante tager hensyn til antallet af kromosomsæt for at afspejle kompleksiteten af plantegenomer.

17. Ud over kriterierne for ækvivalens med konventionelle planter indføres der **bæredygtighedsrelaterede** kriterier for, at NGT-planter kan omfattes af kategori 1, i form af en negativliste (eller udelukkelsesliste) over egenskaber i et nyt bilag til forordningen. Egenskaber på negativlisten anses for at kunne have negative virkninger med hensyn til bæredygtighed. Hvis en af NGT-plantens påtænkte egenskaber, som den genetiske modifikation skal medføre, er opført på denne liste, er NGT-planten udelukket fra kategori 1 og er derfor underlagt krav om tilladelse, sporbarhed og overvågning samt andre bestemmelser om kategori 2-NGT-planter.
18. Anmeldere og ansøgere vedrørende kategori 2-NGT-planter kan drage fordel af visse reguleringsmæssige incitamenter såsom en fremskyndet risikovurderingsprocedure, gebyrfritagelser og forbedret rådgivning forud for indgivelsen, hvis en af NGT-plantens påtænkte egenskaber, som den genetiske modifikation skal medføre, har potentiale til at bidrage positivt til bæredygtighed.
19. En række garantier imødekommer bekymringer med hensyn til potentielle negative virkninger af **patentering** af NGT-planter og relateret licens- og gennemsigtighedspraksis, f.eks. vedrørende forædleres adgang til plantebiologisk materiale og plantebiologiske teknikker og risici for markedskoncentration.
20. Kompromiset indeholder bestemmelser om en adfærdskodeks med visse tilsagn fra patenthavere og licensplatforme. Selv om kodeksen er frivillig, skal Kommissionen føre tilsyn med udarbejdelsen af kodeksen, overvåge dens funktion og, hvis det er relevant, træffe yderligere foranstaltninger, herunder foreslå lovgivningsmæssige foranstaltninger.
21. Gennemsigtighed, adgang og retssikkerhed styrkes også gennem indgivelse af oplysninger om patenter eller offentliggjorte patentansøgninger samt en erklæring om patentindehavernes vilje til at udstede licens på retfærdige og rimelige betingelser, som skal indgives sammen med verifikationsanmodningen vedrørende kategori 1-NGT-status og offentliggøres i en database.

22. Kommissionen skal offentliggøre vejledning med henblik på at bistå operatører i spørgsmål vedrørende intellektuel ejendomsret til planter, nedsætte en NGT-plantepatentekspertgruppe og vurdere virkningen af patentering af NGT-planter, -egenskaber og -teknikker samt relateret licens- og gennemsigtighedspraksis.
23. Kategori 1-NGT-planter er undtaget fra **mærkningskravene**, bortset fra planteforneringsmateriale af kategori 1-NGT-planter. Mærkningskravene i GMO-lovgivningen finder fortsat anvendelse på kategori 2-NGT-planter.
24. Hverken kategori 1- eller kategori 2-NGT-planter eller -produkter må anvendes i **økologisk** produktion på trods af undtagelsen af kategori 1-NGT-planter og -produkter fra kravene i GMO-lovgivningen. Utilsigtet eller teknisk uundgåelig forekomst af kategori 1-NGT-planter og -produkter i økologisk produktion udgør dog ikke manglende overholdelse af økologiforordningen⁹.
25. **Sameksistensforanstaltninger** for kategori 2-NGT-planter er fortsat frivillige for medlemsstaterne. Desuden bevarer medlemsstaterne muligheden for at **fravælge dyrkning** af kategori 2-NGT-planter på deres område. Status quo for de eksisterende GMO-regler finder således fortsat anvendelse på kategori 2-NGT-planter i denne henseende.
26. En artikel om medlemsstaternes **kontrol** giver sikkerhed med hensyn til effektiv håndhævelse af bestemmelserne i NGT-forordningen uden at indføre nye forpligtelser for medlemsstaterne ud over kontrolforpligtelserne i den eksisterende lovgivning.

⁹ Forordning (EU) 2018/848 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 834/2007.

27. Det overordnede **overvågningsprogram** styrkes for så vidt angår virkningen af patentering af NGT-planter, -egenskaber og -teknikker samt relateret licens- og gennemsigtighedspraksis, indvirkningen af anvendelsen af NGT-forordningen på den økologiske sektor og NGT-planterers indvirkning på bæredygtigheden.
28. Med hensyn til langt de fleste af de elementer, der blev forhandlet på triloger, har fælleslovgiverne været i stand til at finde en kompromistekst. Til tider har Rådet i sin egen holdning accepteret elementer i Parlamentets førstebehandlingsholdning såsom udelukkelsen fra kategori 1 af "tolerance over for herbicider" som en påtænkt egenskab, som den genetiske modifikation medfører. Omvendt har Rådet ikke kunnet acceptere visse elementer i Parlamentets holdning såsom mærkningskrav for kategori 1-NGT-planter og -produkter i hele fødevarekæden. Dette blev imidlertid anset for acceptabelt af fælleslovgiverne i lyset af den samlede kompromispakke, der blev forhandlet og opnået enighed om på den seneste trilog, og som omfattede indrømmelser fra begge sider, navnlig med hensyn til bæredygtighedsrelaterede krav og patentering af NGT-planter.

IV. KONKLUSIONER

29. Rådets holdning støtter målet med Kommissionens forslag og afspejler til fulde det kompromis, der blev opnået under forhandlingerne mellem Rådet og Europa-Parlamentet med støtte fra Kommissionen.
30. Rådet mener derfor, at dets førstebehandlingsholdning er en afbalanceret gengivelse af forhandlingsresultatet, og at forordningen, når den er vedtaget, vil bidrage til at fremme innovation, øge bæredygtigheden, styrke konkurrenceevnen i EU's landbrugsfødevaresektor og opretholde et højt niveau for beskyttelse af sundhed og miljø.